

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

22. maj 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 312 (Alm. del) af 26. april 2018 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse den forventede udvikling i antallet af offentlige ansatte i årene frem mod 2025, hvis den offentlige forbrugsvækst følger væksten i det demografiske træk?

Svar

Det demografiske træk illustrerer udgiftstrækket på det offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, såfremt den reale udgift pr. bruger fastholdes uændret.

Beregningen af det demografiske træk er af mekanisk karakter og skal generelt fortolkes varsomt. Det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning, og er således ikke møntet på at foretage beregninger af fx det præcise udgiftstræk i enkelte år. I beregningen tages der fx ikke højde for, at omkostningen ved en ekstra bruger kan adskille sig fra de gennemsnitlige omkostninger pr. bruger. Navnlig hvad angår det kollektive offentlige forbrug, vil en stigning i befolkningen ikke automatisk afstedkomme en proportional stigning i udgifterne til forsvar, politi, administration mv. Det kollektive offentlige forbrug fordeles ligeligt blandt alle indbyggere i beregningen af det demografiske træk.

Derudover indregnes der ikke adfærdsændringer (fx ændret uddannelsestilbøjelighed eller ændret træk på sundhedsvæsenet pga. af nye behandlingsmuligheder) samt eventuelle offentlige produktivitetsforbedringer som følge af ny teknologi, bedre organisering af arbejdet mv.

På baggrund af det beregnede demografiske træk i *Danmarks Konvergensprogram 2018*, vil en realvækst i det offentlige forbrug svarende til væksten det demografiske træk udgøre i gennemsnit ca. 0,65 pct. årligt i perioden 2018-2025, jf. tabel 1.

Tabel 1**Realvækst i det offentlige forbrug svarende til væksten i det demografiske træk 2018-2025**

Pct.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gennemsnitlig årlig realvækst 2018-2025
Offentligt forbrug	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,65

Anm.: Realvæksten i det offentlige forbrug er opgjort ved inputmetoden. Det offentlige forbrug er opgjort ekskl. afskrivninger.

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2018.

Der er ikke en entydig sammenhæng mellem realvæksten i det offentlige forbrug og udviklingen i den offentlige beskæftigelse. Sammenhængen mellem det offentlige forbrug og den offentlige beskæftigelse afhænger blandt andet af, hvor stor en del af det offentlige forbrug, der produceres i den offentlige sektor – og dermed af offentligt ansatte – og hvor stor en del, der købes i form af varer og tjenesteydelser fra private leverandører – og dermed produceres af privat ansatte.

Antallet af offentligt ansatte er blandt andet af den grund ikke et mål for omfanget eller kvaliteten af den offentlige service, men et udtryk for hvor stor en del af de offentlige ydelser, der produceres af offentligt ansatte fremfor fx privat ansatte.

I den mellemfristede fremskrivning i Danmarks Konvergensprogram 2018 indgår en række beregningstekniske antagelser, der påvirker udviklingen i den offentlige beskæftigelse.

For det første er det beregningsteknisk antaget, at lønsums- og varekøbskvoten i det offentlige forbrug er konstant i årene frem mod 2025. Dette princip indebærer rent teknisk en langsommere udvikling i den offentlige beskæftigelse end for realvæksten i det offentlige forbrug, fordi lønningerne stiger hurtigere end priserne på de varer og tjenester, der leveres til den offentlige sektor af private leverandører.

For det andet antages den fremskrevne stigning i den gennemsnitlige arbejdstid på arbejdsmarkedet som helhed at gøre sig gældende i et lige stort omfang i den private og offentlige sektor. Den svagt stigende gennemsnitlige arbejdstid bidrager i fremskrivningen til, at et givet antal arbejdstimer i den offentlige sektor kan præsteres med færre ansatte.

Hvis realvæksten i det offentlige forbrug stiger svarende til væksten i det demografiske træk vil den offentlige beskæftigelse beregningsteknisk stige med ca. 5.000 personer eller ca. 6.000 fuldtidspersoner i perioden 2017-25, jf. tabel 2.

Tabel 2

Udvikling i antal offentligt beskæftigede ved en realvækst i det offentlige forbrug svarende til det demografiske træk 2017-2025

1.000 personer	Niveau 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Ændring 2017-25
Personer	775	1	3	0	-1	-1	1	1	1	5
Fuldtidspersoner	669	1	2	0	0	0	1	1	1	6

Anm.: Der er taget udgangspunkt i den offentlige beskæftigelse ekskl. personer på orlov.

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2018 og egne beregninger.

I flere af årene frem mod 2025 vil den offentlige beskæftigelse i fuldtidspersoner være omtrent uændret. Det afspejler, at det offentlige forbrug i de beregningstekniske år skal stige med ca. 0,5-0,6 pct. årligt, hvis den offentlige beskæftigelse i fuldtidspersoner skal være uændret givet den beregningstekniske antagelse om konstant lønsums- og varekøbskvote i det offentlige forbrug.

I 2021 og 2022, hvor den offentlige beskæftigelse i fuldtidspersoner er uændret, vil den offentlige beskæftigelse falde med ca. 1.000 personer årligt. Det skyldes – som nævnt overfor – at der er en svagt stigende gennemsnitlig arbejdstid i fremskrivningen.

I praksis er det op til de enkelte kommunale, regionale og statslige institutioner at bestemme anvendelsen af deres budgetter på fx løn til offentligt ansatte eller køb af ydelser fra den private sektor. Disse prioriteringer vil løbende afspejle sig i den faktiske fordeling af ressourcerne til offentligt forbrug.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister